

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

žalobkyně: **Základní škola a Mateřská škola, Nechanice, okres Hradec Králové**
se sídlem Pražská 2, Nechanice
zastoupena Mgr. Alešem Gracíkem, advokátem
se sídlem Masarykovo náměstí 1144, Nový Bydžov

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. srpna 2018, č. j. KUKHK-24083/SM/2018-4,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací z účtu krajského soudu zaplacený soudní poplatek ve výši 3. 000,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

Dne 8. 10. 2018 byla zdejšímu soudu doručena žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný vyhověl odvolání účastníka řízení a změnil

rozhodnutí ředitelky mateřské školy, jejíž činnost vykonává Základní škola a Mateřská škola, Nechanice, okres Hradec Králové, ze dne 28. 5. 2018, č. j.: SŘ/86/170/2018, a to tak, že se M. P., přijímá k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole, jejíž činnost vykonává Základní škola a Mateřská škola, Nechanice, okres Hradec Králové.

II. Obsah žaloby

Žalobce v žalobě uvedl, že shora označeným rozhodnutím ředitelky Základní školy a Mateřské školy, Nechanice, okres Hradec Králové, nebyl shora označený nezletilý přijat od školního roku 2018/2019 k předškolnímu vzdělávání do mateřské školy, jejíž činnost vykonává Základní škola a Mateřská škola Nechanice, Nechanice, okres Hradec Králové. K odvolání matky nezletilého rozhodl žalovaný tak, jak shora uvedeno.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nesprávné, protože odvolání podala přímo matka nezletilého M.P., která však nebyla a není účastníkem daného správního řízení, tím je nezletilý M. P.

Právo na vzdělání a školské služby ale přísluší toliko dítěti a volba dle § 36 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se činí pro něj (jeho jménem a v jeho zájmu), přičemž rodič vystupuje v řízení jen jako zákonný zástupce dítěte (účastníka řízení), nikoliv jako účastník řízení. Paní M. P. tedy nebyla účastnicí správního řízení, a proto nebyla oprávněna odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí podat. Z jeho obsahu přitom nevyplývá, že by bylo podáváno za účastníka řízení, resp. v jeho zastoupení.

Takové odvolání dle žalobce nebylo schopné vyvolat žádné účinky, neboť bylo nepřípustné, protože nebylo podáno osobou, která byla účastníkem řízení nebo v zastoupení účastníka řízení. Řízení proto mělo být dle § 90 odst. 4 správního řádu zastaveno. Tento svůj názor podpořil žalobce odkazem na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 21. 9. 2015, sp. zn. 52 A 81/2015, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, sp. zn. 4 As 280/2015.

Žalobce proto navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně uvedl, že dle jeho názoru byla žaloba podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Žalobcem je Základní škola a Mateřská škola, Nechanice, okres Hradec Králové, která v předcházejícím řízení rozhodovala jako správní orgán I. stupně. Nebyla tedy účastníkem správního řízení. Je v pozici vykonavatele veřejné správy, který sám rozhodoval o právech a povinnostech účastníka řízení. Na žádných svých právech proto nemohl být žalobce zkrácen. Nedisponuje ani zvláštní žalobní legitimací k ochraně veřejného zájmu dle § 66 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl proto, aby krajský soud žalobu odmítnul.

Pro případ, že by soud rozhodoval ve věci samé, žalovaný uvedl, že pokud by žalobce považoval podané odvolání za nepřípustné, byl povinen předat spis žalovanému do 10 dnů se stanoviskem, v němž se měl omezit na uvedení důvodů rozhodných pro posouzení nepřípustnosti odvolání. Při předání spisu žalovanému ale ve svém stanovisku

konstatoval, že odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí syna M. P. k předškolnímu vzdělávání podala jeho matka jako zákonný zástupce dítěte. I žalobci tedy bylo zřejmé, že odvolání nepodává matka sama za sebe, ale v zastoupení dítěte. Žalobce tak, stejně jako žalovaný, postupoval v souladu s § 37 odst. 1 správního řádu, neboť předmětné odvolání posuzoval podle jeho skutečného obsahu. Matka nezletilého nevystupovala výslovně pouze svým jménem, a žalovaný proto odvolání posuzoval jako podané procesně nezpůsobilým účastníkem řízení, který byl ve správním řízení zastoupen zákonným zástupcem. Tomu odpovídá i výrok napadeného rozhodnutí, z něhož plyne, že žalovaný rozhodoval o odvolání dítěte, tedy účastníka řízení, nikoliv o odvolání zákonného zástupce.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Aktivně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je dle § 65 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Dle odst. 2 může takovou žalobu podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že byl postupem správního orgánu zkrácen na svých právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Krajský soud musí přisvědčit shora uvedenému názoru žalovaného, že mezi vymezené subjekty aktivně legitimované k podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného žalobce rozhodně nepatří. Napadeným rozhodnutím nedošlo k založení, změně, zrušení ani závaznému určení práv nebo povinností žalobce (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žalobce také nebyl účastníkem správního řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo (§ 65 odst. 2 s. ř. s.).

Žalobce totiž byl v daném správním řízení správním orgánem I. stupně, vydal prvoinstanční správní rozhodnutí, které bylo předmětem odvolacího řízení, jehož výstupem bylo napadené rozhodnutí žalovaného.

Správní orgán I. stupně není ani účastníkem řízení o žalobě proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu, ze shora uvedených důvodů pak už vůbec není aktivně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu, který v odvolacím řízení rozhodoval o odvolání účastníka řízení proti jeho vlastnímu správnímu rozhodnutí (srovnej např. se závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem v usnesení ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 77/2013-25, nebo v usnesení ze dne 15. 9. 2004, č. j. 5 A 45/2001-65; dostupná na www.nssoud.cz).

Ostatně o tom, že napadeným rozhodnutím žalovaného nemohlo dojít k zásahu do práv a povinností žalobce, svědčí i skutečnost, že žalobce v žalobě žádné konkrétní porušení svých práv nebo povinností vůbec nenamítal. Poukazoval pouze na to, že odvolací řízení bylo postiženo shora popsanou procesní vadou a že v důsledku toho je rozhodnutí žalovaného nezákonné, nic víc.

Žalobce se tak v podstatě pasoval do role ochránce veřejného zájmu (viz § 66 s. ř. s.). Takovou žalobu jsou ovšem aktivně legitimováni podat pouze nejvyšší státní zástupce (§ 66 odst. 2 s. ř. s.), veřejný ochránce práv (§ 66 odst. 3 s. ř. s.) nebo ten, komu toto oprávnění výslovně svěřuje zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (§ 66 odst. 4 s. ř. s.). Mezi tyto subjekty žalobce nepatří.

Krajskému soudu proto nezbylo, než žalobu odmítnout dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Obiter dictum považuje krajský soud za vhodné se alespoň stručně vyjádřit k žalobcem tvrzenému procesnímu pochybení žalovaného. Nemůže mu dát za pravdu. Ano, není sporu o tom, že účastníkem předmětného správního řízení byl nezletilý M. P., nikoliv jeho matka M. P., jak vyplývá z judikatury odkazované žalobcem. Z obsahu odvolání ze dne 10. 6. 2018 proti prvoinstančnímu rozhodnutí podepsaného matkou nezletilého je však dle krajského soudu zcela zřejmé, že toto odvolání nepodává matka nezletilého sama za sebe, ale že tak činí jménem svého nezletilého syna, jehož je zákonným zástupcem a který byl účastníkem správního řízení, tedy osobou aktivně legitimovanou k podání odvolání. Tak uvedené odvolání správně vyhodnotil i žalovaný, jak je z výrokové části jeho rozhodnutí patrné. A, jak plyne ze stanoviska při předání správního spisu odvolacímu orgánu dle § 88 odst. 1 správního řádu, v tu dobu evidentně i žalobce. Jiný výklad či postup by dle krajského soudu byl výrazem přepjatého formalismu. V tomto směru nelze klást na formální podobu odvolání přehnané nároky, zvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že je podávala osoba, která s největší pravděpodobností nemá právnické vzdělání.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Krajský soud taktéž rozhodl o vrácení soudního poplatku uhrazeného žalobcem a to v plné výši. Vychází přitom z § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neboť návrh na zahájení řízení byl před prvním jednáním odmítnut.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 28. ledna 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu